

Villi länsi ja kasvava itä

L ehtemme tämä numero meni painoon pian sen jälkeen kun euroalueen maat olivat sopineet 80 miljardin euron apupaketista Kreikalle. Aikojen hektisyyttä kuvastaa hyvin kohtalaisen vahva epäily, että muutaman päivän päästä lehden ilmestyessä koko euroaluetta ei ole enää olemassakaan.

Euroalueen kriisi ruokkii asiantuntemattomien nettikeskustelijoiden ja populististen poliitikkojen ilkamointia: miksi meidän pitäisi tukea yli varojensa eläneitä kreikkalaisia, kun koto-Suomessakin on niin paljon parantamisen varaa? He sivuuttavat kokonaan kysymyksen, olisiko täällä varaa parantaa enää yhtään mitään, jos Kreikan mukana kaatuisi koko rahaliitto.

Kaikki merkittävät rahaliitot ovat aina hajonneet ennen pitkää. Jos ei anneta Kreikan erityispiirteeksi laskettavan pöyristyttävän tuhlailun hämärtää kokonaisuutta, niin taustalta löytyy euroalueen valuvika, joka oli tiedossa alusta lähtien: pohjoinen ja etelä eivät kuulu samaan joukkoon. Niitä jakavat paitsi elintasoero myös erilainen käyttäytyminen ja talouspoliittiset tarpeet. Pohjoinen (lue: Saksa) yritti vakaus- ja kasvusopimuksella pitää etelää kurissa, mutta se ei onnistunut.

Köyhempi etelä (ja lännessä Irlanti) tarvitsi kipeästi kasvua, ja jopa Kreikka sai siitä yli 4 prosentin vauhdilla ennen finanssikriisiä. Siitä huolimatta siellä – ja Espanjassa, Portugalissa ja Irlannissa – julkisen talouden kestävyysvaje uhkasi ja uhkaa edelleen revetä hallitsemattomasti. Matala korko ruokki kasvua, mutta samalla menetettiin kilpailukykyä tiukkaa palkkakuria noudattavalle saksalaiselle alueelle. Finanssikriisi ja luottoluokituslaitokset pahensivat tilannetta entisestään.

Suomelle vahvan talouskasvun saavuttaminen on jatkossa elinehto. Alkujaan siinä tehtiin paha virhe, että lähdettiin mukaan ongelmalliseen rahaliittoon. Nyt kannattaisi panostaa kaikin voimin itään, josta löytyvät tulevaisuuden kasvun tekijät – vaikka tietysti Kiinanakin romahdusta on ennustettu jo pitkään. Villin Lännen (1851) lehtiotsikosta tarvitsee muuttaa vain yksi sana: Go east, young man, and grow up with the country! ■

Heikki Taimio